

TOIMINTAKERTOMUS 2020

1. Yleistä

Järvi-Suomen kylät ry (Jäsky) toimii Etelä-Savon maakunnan alueen paikalliskehittäjien, erityisesti kylä-, asukas- ja kaupunginosayhdistysten yhteistyöfoorumina sekä toiminnan kehittäjänä ja edunvalvojana. Yhteistyössä näiden toimijoiden sekä alueen neljän Leader -toimintaryhmän (Rajupusu Leader ry:n, Piällysmies ry:n, Veej'jakaja ry:n ja Päijänne Leader ry:n) ja muiden yhteistyötahojen kanssa Järvi-Suomen kylät ry edistää Etelä-Savon maakunnan maaseudun, kylien, asuinalueiden sekä kunta- ja kaupunkikeskusten asukaslähtöistä kehittämistä.

Jäskyn jäsenenä oli toimintavuoden 2020 päättyessä 73 kyläyhdistystä, kylätoimikuntaa tai kyläyhdistysten tehtäviä hoitavia muita yhdistyksiä, kaksi kyläyhdistysten alueellista (Pieksämäkeläiset ry ja Savonlinnan kylät ry) yhteenliittymää, kuusi muuta yhdistystä, neljä Leader -toimintaryhmää, 14 kuntaa, kaksi yritystä ja 76 henkilöjäsentä. Jäskyn kokonaisjäsenmäärä toimintavuoden 2020 lopussa oli yhteensä 173 jäsentä. Vuoden aikana Etelä-Savon alueelle syntyi uusia kyläyhdistyksiä 2 kappaletta ja ”hiljaiselo” eläneitä yhdistyksiä on aktivoitunut toimintaan.

Jäskyn osa-aikaisena (12 h viikossa) kyläasiamiehenä toimi Mervi Lintunen. Palvelu hankittiin ostopalveluna Pieksämäkeläiset ry:ltä.

2. Tukea maakunnan kylätoiminnalle

Jäskyn kyläasiamiehen tehtävän kulmakivi oli paikallistoiminnan aktivoiminen, kehittäminen ja tähän työhön liittyvä neuvonta. Tätä tehtävää toteutettiin aktiivisella tiedotuksella niin julkisuudessa kuin suoraan toimijoille sekä paikallistoimijoiden toiminnan ohjaamisella ja neuvonnalla. Koronapandemian vuoksi fyysisiä kohtaamisia ja tapahtumia ei pystytty maaliskuun jälkeen toteuttamaan. Kokeilimme järjestää kylätoimijoille Virtuaalisia iltakahvi tilaisuuksia, joissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita kuten monipaikkaisuutta ja nuorten työllistymistä. Tilaisuudet koettiin positii-visina, koska ne eivät vaatineet matkustamista. Esteeksi Virtuaalisiin iltakahveihin osallistumiselle oli tietoteknisten taitojen puuttuminen osalta kylätoimijoilta.

Toimintavuoden 2020 aikana jatkettiin osallisuustyötä. Puumalassa tilaisuus järjestettiin vuoden alussa ja Mikkelissä joulukuussa etäyhteyksiä apuna käyttäen. Osallisuusiltojen tarkoitus oli lisätä vuoropuhelua asukkaiden, kuntapäätäjien sekä viranhaltijoiden kesken. Kunnan aktiiviset toimijat kokoontuivat yhteen kuulemaan kuntien terveisiä, keskustelemaan tämän hetkisestä tilanteesta sekä suunnittelemaan tulevaa.

Jäsky päätti tukea paikallista kylätoimintaa painattamalla kylien käyttöön kyläpostikortit. Korteja painettiin 10.000 kpl 15:lle eri kylälle. Kylät saivat itse päättää kortissa käytettävät kuvat sekä kortin taakse tulevan tekstin.

Leader toimintaryhmien kanssa pidettiin kaksi yhteistyöpalaveria vuoden 2020 aikana ja muutenkin yhteyttä pidettiin aktiivisesti. Päätettiin osallistua heinäkuussa 2020 Farmari messuille Mikkelissä ja nimettiin valmistelutyöryhmä. Työryhmä ennätti kokoontua kerran ennen kuin koronapandemia esti kokoontumiset ja siirsi kyseisen tapahtuman vuoteen 2022.

Vuoden aikana ryhdyttiin valmistelemaan Etelä-Savon Ely -keskukselta haettavaa Kylämedia hanketta. Hankkeen tarkoituksena on kohdentaa kylille digitaalisten taitojen koulutusta niiden tarpeiden mukaan sekä kouluttaa järjestöjen avuksi digitukihenkilöitä.

Yhdistyksen edustajat osallistuivat Etelä-Savon ELY -keskuksen toteuttamiin vesienhoidon yleis-suunnitelmien laatimiseen tähtääviin tilaisuuksiin viidellä eri alueella ja kolmessa valmistelutyöryhmässä toimivat Olavi Kietäväinen, Lassi Kousa ja Anne Käyhkö.

3. Osallistuminen maaseudun kehittämistoimintaan

Jäskey teki tiivistä yhteistyötä Etelä-Savon maakuntaliiton kanssa. Yhdistyksemme edustajat osallistuivat aktiivisesti maakunnalliseen osallisuustyöhön. Kyläasiamies Mervi Lintunen kutsuttiin puheenjohtajaksi osallisuustyöryhmään, jonka tehtävänä oli luoda malleja asukkaiden osallistamiseksi maakunnan kehittämiseen. Yhdistys oli mukana valmistelemassa maakunnallista osallisuusohjelmaa, joka julkaistiin 10.2. Vaikuta! tapahtuman yhteydessä Mikkelissä Mikaelissa. Maakunnallinen osallisuustyöryhmä jatkoi toimintaansa ohjelman julkaisemisen jälkeen ja Mervi osallistui aktiivisesti ryhmän toimintaan.

Yhdistyksemme puheenjohtaja Anne Käyhkö oli vuoden 2020 YhES järjestöneuvottelukunnan hallituksen varsinainen jäsen ja elokuusta alkaen Mervi Lintunen on ollut hallituksen varajäsen.

Yhteistyötä SPEK:n kanssa jatkettiin. Vapaaehtoisen pelastuspalvelun (Vapepa) maakunnallisen työryhmän varsinaisena jäsenenä oli Mervi Lintunen ja varalla Pekka Relander.

Etelä-Savon alueelta valtakunnalliseen Avoimet kylät Virtuaalisesti tapahtumaan 11.6. ilmoittautui mukaan 26 kylää. Koronatilanteen vuoksi tapahtuma toteutettiin virtuaalisesti eli kylät tekivät videomateriaalia, joka julkaistiin joko yhdistyksen Facebook- tai internetsivuilla. Videoiden avulla esiteltiin kyliä, kylien ulkoilu- ja harrastusmahdollisuuksia ja ulkoilureittejä. Jokainen tapahtuma linkitettiin yhdistyksemme Facebook-sivulle, joista tapahtumia katsottiin yli 6.000 kertaa. Osa kylästä ei tietoteknisten taitojen puuttuessa pystynyt osallistumaan tapahtumaan ja osaa osallistujista autettiin videoiden tekemisessä.

Jäskyllä oli 4H-liitto ry:n kanssa yhteinen Maaseudun nuorten StartUp yrittäjyysyhteistyöhanke 1.1.2019 - 30.9.2020. Hankkeessa tuotettiin ja rakennettiin työkaluja maaseudun nuorten yrittäjyyteen ja työllistämiseen sekä yhteistoimintamalleja maaseutuyrityksille, maaseudun asukkaille sekä kylätoimijoille. Hanke toteutettiin yhteistyössä 4H-liiton sekä hankkeen yhteistyöverkoston asiantuntijoiden (Luke, Järvi-Suomen Kylät ry. ja MTK Etelä-Savo) sekä ammattilaisten ohjauksessa.

Maaseudun nuorten StartUp yrittäjyysyhteistyöhanke tuki nuorten osaamista, vahvisti heidän työelämävalmiuksia ja avasi nuorille maaseudun työllistymisen mahdollisuuksia. Lisäksi hanke tuki nuorten yrittäjyysosaamista sekä tuotti nuorten yrittäjyyttä vahvistavia vertaisverkko -toimintamalleja. Hankkeella edistettiin ihmisten hyvinvointia ja kehitettiin maaseudun arkea, kylien vireyttä sekä nuorten vaikutusmahdollisuuksia, työelämävalmiuksia ja yrittäjyyttä. Korona pandemian takia maaliskuun jälkeen ei voitu järjestää kylätoimijoille suunniteltuja kyläinfoja ja tapahtumia, joissa olisi innostettu kylätoimijoita ideoimaan tulevaisuuden palvelutarpeita. Kylien palvelutarvekysely toteutettiin internetsivuilla. Palvelutarvekyselyyn tuli paremmin vastauksia eri tapahtumista kuin internet- tai sähköpostikyselyn avulla. Heinä-elokuussa osallistuttiin yhdeksään tapahtumaan eri puolilla maakuntaa. StartUp hankkeen aikana kannustettiin nuoria perustamaan 4H-harrasteyrityksiä ja niitä perustettiin myös sellaisiin kuntiin, joissa niitä ei aiemmin ollut.

Jäskyn edustajat osallistuivat seuraaviin tapahtumiin, koulutuksiin ja kokouksiin:

- Etelä-Savon maakuntaohjelman seurantaryhmän kokous Mikkeli 8.12. (Mervi Lintunen)
- Suomen Kylät ry kevätkokous etäyhteyden kautta (Anne Käyhkö)
- Kylätoiminnan valtakunnalliset neuvottelu- ja koulutuspäivät 13.5. etäyhteyden kautta (Mervi Lintunen ja Anne Käyhkö)
- Veej'jakaja ry:n kevätkokous 16.6. Mikkeli (Mervi Lintunen)
- YhES Etelä-Savon järjestöneuvottelukunnan kokouksissa (Anne Käyhkö)
- Rajupusu Leader ry:n syyskokous 24.11. Rantasalmi (Juha Intke)
- Veej'jakaja ry:n syyskokous 24. 11. Mikkeli (Mervi Lintunen)
- Piällysmies ry:n syyskokous 25.11. Kerimäki (Sakari Sallinen)
- Suomen Kylät ry:n syyskokous etäyhteyden kautta (Anne Käyhkö)
- Kylätoiminnan koulutus- ja neuvottelupäivät. 10.12. etäyhteyden kautta (Mervi Lintunen ja Anne Käyhkö)

Suomen Kylät ry:n tiedottaja Anssi Ketonen aloitti 20.4. kyläasiamiehille suunnatut tiedottamisen aamukahvit. Aamukahveilla käydään kuukausittain läpi tärkeitä valtakunnallisia ja alueellisia tapahtumia sekä niiden suunnittelua. Lisäksi tiedotetaan ajankohtaisista asioista.

Maakunnalliset kyläasiamiehet aloittivat 6.11. yhteiset kuukausittaiset tapaamiset Teamsin välityksellä. Tapaamisiin voivat osallistua myös hallituksen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Tapaamisissa keskustellaan ajankohtaisista asioista. Tapaamisissa maakuntaamme edustivat Anne Käyhkö ja Mervi Lintunen.

Mervi Lintunen osallistui Maaseutuviraston järjestämiin Älykkäät maaseudut -tilaisuuksiin 29.4. ja 2.12. Tilaisuuksissa annettiin evästyksiä Maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman ja Saaristo-ohjelman valmisteluun, kuultiin CAP-strategiasuunnitelman valmistelun etenemisestä ja valmisteltiin suunnitelman alueellisia painopisteitä ja paikallisia strategioita.

Vuoden 2019 aikana hyväksyttiin Jäskyn laatukäsikirja eli toimintakäsikirja. Parikkalassa järjestettiin 2.10.2020 Laatutyön jatkot, joihin osallistui edustajia Etelä-Karjalasta, Etelä-Savosta (Anne Käyhkö, Juha Intke ja Mervi Lintunen), Kymistä ja Pohjois-Karjalasta. Yhteisiä tapaamisia päätettiin jatkaa vuoden 2021 puolella.

4. Tiedotuskanavat

Jäskyn tiedotusta hoidettiin kyläkirjein, lehdistötiedottein, puhelimella, Facebookia ja sähköpostia apuna käyttäen. Kotisivut uudistettiin ja niiden kautta tiedotettiin ajankohtaisista asioista. Tiedotuksessa käytettiin yhdistyksen uutta logoa. Ilmoitusten ja muun tiedotuksen ulkoisen uudistuneen ilmeen avulla tehtiin logoa tunnetuksi. Yhdistykselle otettiin käyttöön käyntikortit ja rollup.

Vuoden 2020 alussa otettiin yhdistykselle käyttöön uudet internetsivut, joita kehitettiin vuoden aikana.

5. Yhdistyksen hallinto ja talous

Hallitustyöskentelyyn aktivoitiin uusia jäseniä ja vuonna 2020 hallituksen jäsenet edustivat kattavasti koko Jäskyn toiminta-alueella. Hallitustyöskentelyssä käytettiin etäkokoustekniikkaa (Google Meet) ja osallistuminen sen avulla yleistyi vuoden 2020 aikana koronatilanteen vuoksi. Vuoden aikana valmisteltiin sääntömuutos, joka on lähetetty Patentti- ja rekisterihallitukseen hyväksyttäväksi. Sääntömuutoksen tarkoituksena on mahdollistaa etäyhteyden avulla osallistuminen Jäskyn kevät- ja syyskokouksiin.

Jäskyn hallituksen puheenjohtajana toimi Anne Käyhkö.

Varapuheenjohtajana toimi Olavi Kietäväinen.

Sihteerinä toimi hallituksen ulkopuolisena Mervi Lintunen.

Yhdistyksen hallituksen jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä vuonna 2020 olivat (sulkeissa osallistumiskerrat kokouksiin):

Anne Käyhkö, Savonranta (10/10)

Varsinainen jäsen

Varajäsen

Arja Hokkanen Kangasniemi (5/10)

Jukka Nokelainen, Savonlinna (0/10)

Olavi Kietäväinen, Puumala (9/10)

Pekka Eronen, Heinävesi (2/10)

Lassi Kousa, Mäntyharju (9/10)

Pekka Relander, Mäntyharju (0/10)

Eija Laamanen, Juva (7/10)

Jaana Ruotsalainen, Pieksämäki (3/10)

Tauno Mustonen, Enonkoski (3/10)

Sakari Sallinen, Savonlinna (3/10)

Anneli Pulkka, Savonlinna (10/10)

Juha Intke, Joroinen (8/10)

Raimo Ruotsalainen, Suomenniemi (7/10) Jaakko Rosengren, Pieksämäki (4/10)

Mervi Tiainen, Sulkava (5/10)

Toni Pikkusilta, Sulkava (0/10)

Kaija Väisänen, Mikkeli (7/10)

Outi Kauria, Suomenniemi (0/10)

Muut osallistujat:

Mervi Lintunen (10/10) (sihteeri, Kyläasiamies)

Anja Kuuramaa osallistui joulukuun kokoukseen vuoden 2021 hallituksen jäsenenä.

Yhdistyksellä on työvaliokunta, jonka tehtävänä oli selvittää ja valmistella hallitukselle esityksiä erilaisista yhdistyksen toimintaan vaikuttavista asioista.

Yhdistyksen työvaliokunnan jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä vuonna 2020 olivat (sulkeissa osallistumiskerrat kokouksiin):

Varsinainen jäsen

Henkilökohtainen varajäsen

Anne Käyhkö (5/5)

Lassi Kousa (3/5)

Pekka Relander (0/5)

Kaija Väisänen (3/5)

Mervi Tiainen (2/5)

Olavi Kietäväinen (5/5)

Jaakko Rosengren (0/5)

Mervi Lintunen sihteeri (5/5)

Yhdistyksen tilitoimistona oli Savon Tilitieto Oy. Jäskyn taloushallinto hoidettiin Emce365 verkkosovelluksen kautta sähköisesti. Kyläasiamies skannasi paperilaskut sovellukseen, jotka puheenjohtaja hyväksyi ja lähetti ne maksuun.

Vuoden 2020 kevätkokous: Mikkelin Korpjärven kylätalo Mikkeli 14.6.2020.

Vuoden 2020 syyskokous: Pyhän Georgeos Voittajan kirkkokahvila Joroinen 7.11.2020.

Kyläasiamiehen tehtävää hoiti vuoden 2020 ajan:

Mervi Lintunen Pieksämäkeläiset ry

Vuoden 2020 tilejä ja hallintoa tarkastavat syyskokouksessa 2019 valitut:

Tilintarkastaja HJL Tilintarkastajapalvelut Oy, jonka vastuullisena tilintarkastajana KHT Jukka Lievenen.

Toiminnantarkastaja Akseli Turtiainen ja varalla Jouko Mälkiä.

Yhdistyksen edustajina eri yhteistyötahojen kokouksissa ovat toimineet:

Etelä-Savon vesienhoidon yhteistyöryhmässä varsinaisena Markku Nironen ja varalla Lassi Koussa.

Etelä-Savon maaseudun kehittämissuunnitelman seurantarivissä varsinaisena Mervi Lintunen ja varalla Anne Käyhkö.

Maaseudun nuorten StartUp yhteistyöryhtäjäyryshankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja Mervi Lintunen

Leader ryhmät yhdistyksen edustajat:

Piällysmies ry:n hallituksessa Pekka Eronen, Anneli Pulkka ja Sakari Sallinen

Veej'jakaja ry:n hallituksessa Mervi Lintunen ja Olavi Kietäväinen

Talous

Jäskey sai vuonna 2020 valtion toiminta-avustusta 40.735,00 € ja jäsenmaksutulot

3 195,00 €.

Yhdistyksen jäsenmaksut vuonna 2020 ovat olleet henkilöjäsen 15 €, yhteisöjäsen 35 € ja kuntajäsen 100 €.

Suurimmat menoerät olivat kyläasiamiehen ostopalvelukulut -23.717,00 € ja matkakulut - 4.999,92 €.

6. Yhteistyö

Laatukäsikirjatyön prosessin aikana Itä-Suomen alueen (Etelä-Karjala, Etelä-Savo, Kymi, Pohjois-Karjala) maakunnalliset kyläyhdistykset lisäsivät yhteistyötä ja löysivät uusia yhteistyön muotoja. Kyläasiamies Mervi Lintunen on toiminut 1.10.2019 alkaen myös Etelä-Karjalan kyläasiamiehenä (12 tuntia viikossa).

Vuoden aikana Jäskey teki tiivistä yhteistyötä Etelä-Savon maakuntaliiton kanssa maakunnallisen osallisuusohjelman valmistelussa. Maakunnallinen kylätoiminta tuli työskentelyssä mukana olleille eri toimijoille tutummaksi ja malleja asukkaan äänen kuulemiseksi maakunnallisessa päätöksenteossa hahmoteltiin. Lisäksi on toimittu aktiivisesti YhES järjestöneuvottelukunnassa.

Työskentely Suomen 4H-liito ry:n Maaseudun nuorten StartUp yhteistyöryhtäjäyryshankkeessa oli aktiivista koko vuoden. Hankeyhteistyö toi lisäarvoa kylätoiminnalle nostoen nuoret ja heidän toimintansa kylätoiminnan keskiöön. Nuorten ryhtäjätoiminnan avulla mahdollistettiin harvaan asutun maaseudun nuorten työllistymistä.

7. Vuoden valinnat

Etelä-Savon vuoden kyläksi 2020 valittiin Oravin seudun kyläyhdistys Savonlinnasta. Oravin seutu on panostanut monipuoliseen yhteistyöhön, luontomatkailun kehittämiseen, yhteiseen internet sivustoon (oravineseutu.fi), Facebook sivustoon (Oravissa oma laki) ja kyläkirjan tekemiseen. Oravi valittiin eurooppalaiseen Charming villages hankkeeseen sekä nimettiin Eurooppalaiseksi Helmeksi (toisena kylänä Suomessa). Oravin kylää esitetään vuonna 2021 Suomen kylät ry:lle valtakunnalliseksi Vuoden kyläksi.

8. Yhteenveto

Kulunut toimintavuosi oli yhdistyksessä koronapandemian aiheuttamien rajoitusten sävyttämää. Yleisötilaisuuksia jouduttiin perumaan, tapahtumia ja kokouksia siirryttiin pitämään virtuaalisella yhteydellä. Toimintaympäristön muutoksista huolimatta yhdistyksen toiminta laajentui ja vakiintui maakunnallisessa järjestökentässä ja kolmannen sektorin toimijana tuoden omalta osaltaan elinvoimaa ja osallisuutta alueelle.

Tulevaisuuden haasteena on saada toiminnallinen ylämäki jatkumaan niukoista resursseista huolimatta ja jalkauttaa hanketyö kylätoimijoille tehden ihmislähtöistä toimintaa koko maakunnan alueella.

Järvi-Suomen kylät ry / Hallitus